

Моніторинг лісового законодавства України

Період: липень - грудень 2023

Серія "Моніторинг лісового законодавства України" містить короткий огляд законів та законопроектів Верховної Ради України, прийнятих постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та Державного агентства лісових ресурсів України, що набрали чинності, та є важливими для сталого розвитку лісового господарства.

Інформація та оцінки, наведені в цьому документі, не повинні розглядатися як юридична консультація. Проект SFI не гарантує точності наведених тверджень. Надана інформація не обов'язково збігається з позицією SFI.

Введені в дію нормативні акти:

Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України № 520 від 21 липня 2023 року № 1485/40541 «Про затвердження форм документів, необхідних для реалізації експериментального проекту щодо видачі дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 серпня 2023 року

З метою переходу від паперових до цифрових сертифікатів про походження лісоматеріалів в прослідкуванні законності походження наявної на ринку деревини Міндовкілля затвердило форми документів, необхідних для реалізації експериментального проекту щодо видачі спеціального дозволу на спеціальне використання лісових ресурсів (лісорубного квитка) та сертифіката про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів в електронній формі.

У рамках згаданого експериментального проекту у жовтні 2023 розпочато видачу спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів в електронній формі, а у грудні 2023 року розпочато видачу електронних сертифікатів про походження деревини.

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2023 р. № 919-р «Про погодження кандидатури Болоховця Юрія Віталійовича на посаду генерального директора державного спеціалізованого господарського підприємства “Ліси України”»

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2023 р. № 1149-р «Про призначення Смаля Віктора

Ігоровича Головою Державного агентства лісових ресурсів України з дати початку фактичного виконання ним посадових обов'язків на строк не більше 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану з оплатою праці відповідно до законодавства»

Призначення керівників Держлісагентства України та Державного підприємства “Ліси України” є важливим сигналом політичної підтримки лісівництва в Україні, після тривалого періоду часу коли ці посади обіймалися тимчасово виконуючими обов'язки.

Внесені до розгляду Верховною Радою України проекти законів:

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного управління лісами на основі ведення лісового господарства на принципах наближеного до природи лісівництва, адаптованого до кліматичних змін, збереження біорізноманіття в лісах» від 20 липня 2023 року №9516 Включено до порядку денного: 3369-IX від 05.09.2023.

Законопроект пропонується внесення змін до Лісового кодексу України з метою закріплення на законодавчому рівні визначення поділу території України за природними зонами (Українське полісся, Український лісостеп, Український степ, Українські Карпати та Гірський Крим) в розрізі територіальних громад, розподілу повноважень між Міндовкілля та Держлісагентством стосовно погодження та затвердження матеріалів лісовпорядкування та розрахункової лісосіки, встановлення обов'язковості призначення суцільних санітарних рубок за наявності рішень комісії з питань

техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій відповідних рівнів. Проект закону уточнює механізм призначення санітарних рубок, зокрема пропонується, що «Суцільні санітарні рубки призначаються відповідно до Санітарних правил в лісах України, затверджених Кабінетом Міністрів України, за наявності рішення: комісії з питань надзвичайних ситуацій підприємств, установ та організацій – у випадку площі суцільної санітарної рубки до 8 га; місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій – у випадку площі суцільної санітарної рубки від 8 га до 15 га; регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій – у випадку площі суцільної санітарної рубки від 15 га до 25 га; Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій – у випадку площі суцільної санітарної рубки від 25 га і більше».

Також пропонується внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» з метою чіткого визначення видів лісогосподарської діяльності, які потребують проведення оцінки впливу на довкілля. Процедура проведення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою:

- при проведенні усіх рубок головного користування, в межах фондів рубок головного користування, які визначаються лісовпорядкуванням;
- при проведенні суцільних санітарних рубок на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду; лісорозведені на ділянках, площа яких більша встановленого мінімуму для кожної з природних зон;
- при вирубуванні дерев і чагарників на площі понад 500 квадратних метрів у разі зміни цільового

призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства.

Також проект закону пропонує збільшення порогових значень для заліснення коли необхідна оцінка впливу на довкілля в залежності від природної зони:

- лісорозведення у природних зонах Українського полісся, Українських Карпат на площі понад 150 га;
- Українського лісостепу на площі понад 100 га;
- Українського Степу та Північного Криму на площі понад 50 га.

Проект Закону «Про лісові репродуктивні ресурси» від 17 березня 2023 №9116. Включено до порядку денного: 3369-IX від 05.09.2023.

Проект Закону передбачає впровадження механізму заготівлі і продажу лісового насіння і садивного матеріалу, адаптованого до вимог директив ЄС щодо обігу лісового репродуктивного матеріалу, його маркування та пакування. Передбачається встановити вимоги до:

- 1) нормування отримання, виробництва та використання лісового репродуктивного матеріалу визначених видів та гібридів лісових дерев і кущів та гібридів родів *Larix*, *Populus* і *Salix* з метою відтворення лісів;
- 2) реєстрації об'єктів лісового базового та лісового репродуктивного матеріалу;
- 3) моніторингу та обігу лісового репродуктивного матеріалу;
- 4) регіоналізації лісового репродуктивного матеріалу;
- 5) збереження генетичних ресурсів, визначення деревних видів та гібридів лісових дерев і гібридів родів *Larix*, *Populus* і *Salix*, репродуктивний

матеріал яких буде використано для потреб лісового господарства;

- 6) забезпечення резервних запасів лісового насіння для покриття його дефіциту при виникненні потреби непередбачуваного збільшення обсягів використання лісового репродуктивного матеріалу;
- 7) державного управління та регулювання для забезпечення реалізації державної політики з питань обігу лісового репродуктивного матеріалу.

Автор, редакційна команда, контакти:

Загальний моніторинг лісового законодавства:

Василь Масюк – короткостроковий експерт

Редакція англійської версії:

Фолькер Зассе – керівник проєкту

Редакція української версії:

Віталій Сторожук – національний координатор проєкту

Тел.: +38 (067) 964-77-02

info@sfi-ukraine.org.ua

www.sfi-ukraine.org.ua

